

گزارش جلسات برگزار شده توسط گروه‌های علمی
فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۵/۰۴/۲۴

گروه علمی: گروه سلامت زنان (جلسه ۴۴۵)

تهیه کننده: مینا شیخ الاسلام زاده

اعضای حاضر در جلسه

خانم ها:

حضور: دکتر فاطمه سادات نیری، دکتر فاطمه نبوی زاده، دکتر فرانک فرزندی، دکتر بتول احمدی، دکتر شیرین جلالی نیا، دکتر نرگس تبریزچی، بتول محتشمی
مجازی: دکتر مرضیه نجومی، دکتر فرزانه آقاحسینی، دکتر مریم تاجور، دکتر پروین میرمیران، دکتر شهربانو نخعی، دکتر ساغر صالح پور

خلاصه موضوع / موضوعات مطرح شده در جلسه

۱. بررسی برگه تعریف پروژه طرح‌های پیشنهادی

رئوس نتایج مذاکرات در جلسه

جلسه با تلاوت آیاتی چند از قرآن کریم آغاز شد.

خانم دکتر نیری، دبیر محترم گروه از اساتید درخواست کردند که برگه تعریف پروژه‌های خود را ارائه نمایند.

بررسی برگه تعریف پروژه طرح‌های پیشنهادی

❖ طرح تحقیقاتی پیشنهادی خانم دکتر تبریزچی با عنوان "چالش‌های سیاستی سلامت زنان سالمند در ایران"

خانم دکتر تبریزچی به بیان ضرورت طرح، مروری بر متون، اهداف و روش اجرای پژوهش در قالب برگه پروژه پرداختند و توضیحاتی در چارچوب موارد فوق‌الذکر ارائه کردند.

نظرات

خانم محتشمی سوال کردند، آیا نظام جامع اطلاعاتی در خصوص سالمندان کشور به لحاظ سلامتی، اجتماعی و اقتصادی داریم. یکی از نقاط ضعف ما این است که وقتی افراد وارد مرحله سالمندی می‌شوند، از انجام یکسری فعالیتها، آنها را منع کرده و تلاش می‌کنیم تمام خدمات توسط فرزندان و اطرافیان آنها تامین شود. در نتیجه آنها افرادی کاملاً وابسته خواهند شد. در بررسی‌هایی که انجام دادید، سالمندی از چه سنی تعریف می‌شود، آمار اینکه

چه تعداد سالمند در مراکز مراقبت‌های سالمندی هستند آیا دارید. در حال حاضر چه سازوکاری برای توانمندسازی و آموزش سالمندان وجود دارد، از چه ظرفیت‌هایی می‌توان برای توانمندسازی سالمندان استفاده کرد.

خانم دکتر فرزندی اظهار داشتند، موضوع بسیار خوبی انتخاب کردید. در یک بخش مرور دامنه‌ای عنوان کردید و در بخش دیگر مرور سیستماتیک که نیاز است دقیق اشاره شود، از چه روشی استفاده خواهید کرد. همانطور که خودتان اشاره کردید هم سند و هم برنامه و اقدامات در این زمینه موجود است و به نظر می‌رسد نقص و خلا اصلی در اجرا باشد. بهتر است علاوه بر چالش‌های سیاستی، چالش‌های اجرایی هم احصا شود و در عنوان به آن اشاره شود. در جهاد دانشگاهی یک کار بسیار خوبی در زمینه برنامه جامع سالمندی انجام شده که نتایج آن را در اختیار سرکارعالی می‌گذارم. بسیار خوب خواهد شد همه خدمات و برنامه‌هایی که به صورت غیرمستقیم هم به حوزه سالمندی مربوط می‌شود مانند نقش شهرداری‌ها و فرهنگ‌سراها و... را در این طرح بررسی کنید. پیشنهاد می‌شود در روش اجرا یک بررسی اسنادی هم قرار دهید.

خانم دکتر احمدی اظهار داشتند، چالش‌های اجرایی باید بیشتر مدنظر باشد چون به اندازه کافی سیاست، برنامه و اقدام وجود دارد. باید تحلیل کرد چرا ارگان‌ها در این زمینه به وظایف خود عمل نکردند و یا ضعیف اجرا کردند. خلاهای اجرایی و نظارتی بررسی شود. با توجه به نظرات اساتید نیاز است که اهداف طرح هم مورد بازنگری قرار گیرد. مرحوم آقای دکتر دمازی طرحی داشتند در رابطه با اجرایی‌سازی سیاست‌های سلامت که به نظرم در راستای این طرح خانم دکتر تبریزی می‌تواند راهگشا باشد.

❖ طرح تحقیقاتی پیشنهادی خانم دکتر تبریزی با عنوان "طراحی چارچوب مداخلات ارتباطی متناسب‌سازی شده با بافت فرهنگی-اجتماعی ایران در ارتقای سلامت زنان"

خانم دکتر تبریزی به بیان ضرورت طرح، مروری بر متون، اهداف و روش اجرای پژوهش در قالب برگه پروژه پرداختند و توضیحاتی در چارچوب موارد فوق‌الذکر ارائه کردند.

خانم دکتر نیری اظهار داشتند، اگر مداخلات ارتباطی محدود به فناوری نشود، مداخلات ارتباطی دیگری هم هست که در اینصورت طرح گستره بسیار وسیعی خواهد داشت و امکان بررسی آن در یک طرح تحقیقاتی نخواهد بود.

خانم دکتر فرزندی اظهار داشتند، اگر قصد شما این است که فناوری ارتباطی نوین را در این طرح مورد بررسی قرار دهید، باید در عنوان هم این مساله اصلاح شود. در اهداف، هدف یک باید به نیازهای سلامت دیجیتال زنان و خانواده محدود شود.

خانم محتشمی اظهار داشتند، منظور از مداخلات ارتباطی چیست؟ کدوم بعد سلامت زنان قرار است در طرح مورد توجه قرار گیرد. یک نکته این است که برخی فناوری‌های جدید، سلامت جامعه را به خطر می‌اندازند باید این مسائل حتماً مورد توجه قرار دهید. بحث کاربرد فناوری‌ها برای گروه‌هایی مانند سالمندان و یا کودکان و یا ملاحظات استفاده از فناوری ارتباطی باید مورد توجه قرار گیرد.

❖ طرح تحقیقاتی پیشنهادی خانم دکتر جلالی‌نیا با عنوان " تدوین خلاصه سیاستی با محوریت چالش‌ها/ راهکارهای دستیابی به اهداف برنامه هفتم پیشرفت در تحقیقات حوزه سلامت زنان "

خانم دکتر جلالی‌نیا به بیان ضرورت طرح، مروری بر متون، اهداف و روش اجرای پژوهش در قالب برگه پروژه پرداختند و توضیحاتی در چارچوب موارد فوق‌الذکر ارائه کردند.

خانم محتشمی سوال کردند، آیا فقط تمرکز طرح بر برنامه هفتم است. آیا فقط چالش‌های اجرایی احصا خواهد شد؟

خانم دکتر نجومی اظهار داشتند، باید عنوان طرح اصلاح شود و خروجی حاصل از طرح نباید در عنوان ذکر شود. عنوان می‌تواند بدین‌گونه اصلاح شود بررسی چالش‌ها و راهکارهای دستیابی به اهداف برنامه هفتم پیشرفت در تحقیقات حوزه سلامت زنان. تدوین خلاصه سیاستی میتواند به عنوان خروجی یا یکی از اهداف در نظر گرفته شود.

خانم دکتر فرزندی سوال کردند ، آیا عیناً از نتیجه طرح قبلی استفاده می‌کنید؟ نباید خلاصه سیاستی به عنوان کاربست طرح قبلی باشد؟

خانم دکتر جلالی‌نیا در پاسخ به نظرات اساتید اظهار داشتند، عنوان طرح اصلاح می‌شود. در طرح قبلی بررسی اولویت‌های مربوط به مسائل زنان در برنامه هفتم توسعه و مقایسه آن با برنامه‌های گذشته بود. اما در طرح پیشنهادی فعلی تمرکز بر برنامه هفتم و در حوزه تحقیقات سلامت زنان است. در این طرح مرور نظام‌مند و کار کیفی خواهیم داشت در حالیکه طرح قبلی شامل این روشها نمی‌شد.

❖ طرح تحقیقاتی پیشنهادی خانم دکتر جلالی‌نیا با عنوان "مرور نظام مند و ارائه پازل پژوهشی

تحقیقات مرتبط با قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت (از زمان ابلاغ تاکنون)"

خانم دکتر جلالی‌نیا به بیان ضرورت طرح، مروری بر متون، اهداف و روش اجرای پژوهش در قالب برگه پروژه پرداختند و توضیحاتی در چارچوب موارد فوق‌الذکر ارائه کردند.

خانم محترمی پیشنهاد کردند، در صورت امکان در عنوان به جای استفاده از پازل پژوهشی از عنوان فارسی‌تر استفاده شود. ایشان در ادامه سوال کردند، آیا در طرح مشخص می‌شود در مورد کدام بندها، پژوهش انجام شده است یا خیر. آیا نتیجه پژوهش مشخص خواهد کرد که علل عدم اجرا یا ناکامی در اجرا چه بوده است. آیا برای اصلاح قانون جوانی جمعیت، پیشنهادی ارائه خواهد داشت؟

خانم دکتر جلالی‌نیا در پاسخ اظهار داشتند، این طرح نشان خواهد داد چه تحقیقاتی در خصوص چه موضوعاتی متناظر با کدام بندها انجام شده است، بنابراین پاسخ سوال اول شما مثبت است. در مورد سوال دوم، اساساً جواب منفی است و این طرح به عملیاتی شدن و یا اجرایی نشدن بندها نخواهد پرداخت.

خانم دکتر فرزندی اظهار داشتند، عنوان حتماً اصلاح شود.

❖ طرح تحقیقاتی پیشنهادی خانم دکتر جلالی‌نیا با عنوان "بررسی راهکارهای حمایتی از زنان

آسیب‌پذیر به منظور مدیریت و کاهش پیامدهای جنگ تحمیلی دوم و سوم"

خانم دکتر جلالی‌نیا به بیان ضرورت طرح، مروری بر متون، اهداف و روش اجرای پژوهش در قالب برگه پروژه پرداختند و توضیحاتی در چارچوب موارد فوق‌الذکر ارائه کردند.

ایشان متذکر شدند چون گستره آسیب‌پذیری بسیار وسیع است نمی‌توان همچین بعد گسترده‌ای را در یک طرح مورد بررسی قرار داد. در صورتی که اساتید موافقت کنند برای اینکه طرح قابلیت اجرا داشته باشد یک گروه آسیب‌پذیر را در نظر بگیریم. هرکسی که تخریب منزل، از دست دادن عزیزان، آسیب فیزیکی داشته در کنار طیف زنان آسیب‌پذیر که به صورت عرف تعریف می‌کنیم، به عنوان گروه هدف در نظر بگیریم.

خانم دکتر نجومی اظهار داشتند، عنوان مشخص نمی‌کند که قرار است چه نوع مطالعه‌ای انجام شود. به نظر بنده جنگ دوم و سوم حذف شود و به صورت کلی این راهکارهای حمایتی در نظر گرفته شود. میتواند عنوان بدین صورت باشد بررسی و ارائه راهکارهای حمایتی و کاهش پیامدهای جنگ بر زنان آسیب‌پذیر: یک مطالعه تلفیقی.

خانم دکتر جلالی‌نیا در پاسخ اظهار داشتند، یک مطالعه تلفیقی از مرور نظام‌مند و کیفی است.

خانم دکتر فرزندی برای طرح عنوان جدیدی پیشنهاد کردند. راهکارهای حمایتی برای مدیریت و کاهش پیامدهای جنگ بر زنان آسیب پذیر. در هدف ۱ و ۲ به جای بررسی، شناسایی قید شود. ماهیت اهداف به لحاظ نگارشی ویرایش شود.

خانم دکتر احمدی اظهار داشتند، بخش اهداف نیاز به اصلاحاتی دارد. در اهداف شرایط ناشی از جنگ ذکر شود. شناسایی نقاط قوت و ضعف فقط متخصص سیاستهای حمایتی نباشد بلکه برنامه‌های اجرایی هم در برگیرد. هدف چهارم و پنجم هم می‌تواند ادغام شود.

❖ طرح تحقیقاتی پیشنهادی خانم دکتر فرزندی با عنوان "تبیین نیازها و راهبردهای حمایتی زنان کادر پزشکی در شرایط بحران (با تأکید بر تاب‌آوری خانواده و زیرساخت‌های سلامت دیجیتال؛ مطالعه‌ای مبتنی بر تجارب جنگ‌های اخیر)"

خانم دکتر فرزندی به بیان ضرورت طرح، مروری بر متون، اهداف و روش اجرای پژوهش در قالب برگه پروژه پرداختند و توضیحاتی در چارچوب موارد فوق‌الذکر ارائه کردند.

خانم محتشمی اظهار داشتند، عنوان طولانی است. باید به نقش‌های چندگانه زنان توجه شود. توازن و تعادل بین فعالیت‌های اجتماعی زنان با نقش‌های خانوادگی باید مورد توجه قرار گیرد، نه اینکه صرفاً زنان توانمند شوند که تاب‌آوری بیشتری داشته باشند.

خانم دکتر احمدی اظهار داشتند، عنوان باید خلاصه شود. عنوان پیشنهادی می‌توان بدین صورت باشد: "راهبردها و اقدامات حمایتی در تقویت تاب‌آوری زنان کادر پزشکی در ایفای نقش‌های شغلی و خانوادگی در شرایط بحران و زیرساخت‌های مورد نیاز سلامت دیجیتال". حتماً اهداف بازنویسی شود. تبیین نیازها در عنوان حذف شود. در اهداف، خدمات درمانی و حمایتی به جای خدمات درمانی و خانوادگی ذکر شود.

خانم دکتر فرزندی اظهار داشتند، طی بررسی که در متون انجام دادم تاب‌آوری بیشتر منظور را می‌رساند چون هم نقش زنان در بحران پررنگ تر می‌شود و هم حجم مسئولیتهایی که در قبال خانواده دارد سنگین تر میشود. در جلسات گذشته مطرح شد دو عنوان طرح تحقیقاتی ترکیب شود.

❖ طرح تحقیقاتی پیشنهادی خانم دکتر نیری با عنوان " بررسی فراوانی و عوامل مؤثر بر بروز نشانه‌های استرس و اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) ناشی از جنگ در کودکان ۶ الی ۱۸ ساله شهر تهران "

خانم دکتر نیری به بیان ضرورت طرح، مروری بر متون، اهداف و روش اجرای پژوهش در قالب برگه پروژه پرداختند و توضیحاتی در چارچوب موارد فوق‌الذکر ارائه کردند.

خانم دکتر جلالی‌نیا اظهار داشتند، با توجه به توضیحاتی که فرمودید نوع مطالعه، اولیه است و در توضیحات گفتید که نگاهی به مطالعات قبلی هم دارید. بهتر است روش پژوهش را بازبینی کنید و ذکر کنید یک بخشی جمع‌آوری داده دارید و یک بخش هم مرور مطالعات قبلی است، اگر پنل خبرگانی هم دارید حتما در روش پژوهش ذکر کنید.

خانم دکتر احمدی اظهار داشتند، حتما روند شیوع تروما هم بررسی کنید.

خانم دکتر فرزندی اظهار داشتند، پرسشنامه DASS21 که برای سنجش افسردگی، اضطراب و استرس است، توصیه می‌شود در این طرح مورد استفاده قرار گیرد.

توصیه‌های مطرح شده برای پیگیری

مقرر شد اساتید، برگه پروژه‌های طرح را بر اساس نظرات اعضای محترم گروه اصلاح کنند.

سایر موارد مهم